

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . . . K 25—
polletno . . . . . K 12.50
četrtletno . . . . . K 6.80
mesečno . . . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . . . K 28—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se plačuje od četverstopenjske petite vrste po 12 h, za večkratne natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 119.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 27. maja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Spoštovani volilci narodne stranke!

Okoli 6000 (šest tisoč) glasov ste skupno oddali za nas kot kandidate narodne stranke v kmečkih občinah, v trgih in v mestih na Spodnjem Štajerskem. S tem častnim številom ste pred celim svetom dokazali čilo moč napredne narodne misli v naši deželi. Vaše nam izkazano zaupanje cenimo mi in narodna stranka tem višje, ker vemo, da se je za nas izreklo obenem 6000 najizobraženejših in najzavednejših naših rojakov. Da nismo bili vsi izvoljeni, pripisovati je krivičnemu volilnemu redu in nasilstvu klerikalne stranke. Vkljub temu vstrajamo mi in vstrajajte tudi Vi, naši čislani volilci zvesto v boju za zmago načel narodne stranke v celi deželi. Najsrčneje se zahvaljujemo Vam volilcem in vsem, ki so se naravnost junaško borili za nas v volilnem boju.

Celje, 26. maja 1909.

Ivan Rebek, dr. Guido Sernec, Fran Brinar, Ivan Malus, Maks Berlisg, Franc Goričan, dr. Rihard Karba, dr. Anton Božič, dr. Vekoslav Kukovec.

Naše bodoče delo.

Vinko Gaberc — Berlin.

V politiki igra kaj važno ulogo statistika in nikakor ni drzna trditev, da bi mi štajerski Slovenci tretjino uspešneje napredovali — ako moremo sploh govoriti o napredku, — ko bi beležili in objavljali svoje uspehe in poraze točno in vestno. Žal, da nam nedostaja smotrenega primerjanja števil, ki slikajo naš boj ter označujejo na eni strani zevajoče vrzeli, na drugem koncu pa nagromadene moči v bojnih vrstah, kakor so za istino razmere pri nas.

Pred seboj imam podatke volitev v splošni skupini spodnještajerskih mest in trgov, kakor so objavljeni uradno prvič in drugič, povodom ožjih volitev. Podlaga mojemu kratkemu razmotrivanju bodejo le ti naši, večinoma potujčeni kraji, ker na celini, po vaseh in selih, se razmere v narodnostnem oziru itak vidno boljšajo. Mesta pa in trgi so kužne gobe, ki bi jim morali vsaj vzeti življenjsko silo, ako jih že res ni možno ozdraviti.

Morda ne bo docela pogodena moja statistika ozirom na činjenice, ki imajo trajno veljavo in zato opozorim še enkrat, da je sestavljena na podlagi kombiniranih izidov zadnjih volitev, ko je Slovenstvo na Spodnještajerskem prvič spregovorilo, da i v mestih živi in stopa v trgih vedno bolj na plan. Če se opiramo torej le na suha dejstva in mrtve številke, rezultate vzbunjene volilčeve duše, se nam kaže bilanca našega narodnega knjigovodstva takole:

I. Neomahljivo narodni trgi: Braslovče, Gornjigrad, Kozje, Ljubno, Mozirje, Rajhenburg, Sevnica, Središče, Šmarje pri Jelšah, Št. Jur ob juž. žel., Veržej, Vransko, Žalec. — Trgov 13, mest 0. Sami Slovenci.

II. Omahljivo slovenski (nezanesljiv) trg: Velenje. To je 1 trg, ki je baje po krivdi izvestnih hujskačev samo hipoma nemčurški. — Sicer tvore protivniki le tretjino.

III. Nemškutarsko-slovenski trgi in mesta: Brežice, Laški trg, Ljutomer, Vojnik. To je 1 mesto in 3 trgi, kjer imajo Slovenci nadtretjinsko manjšino.

IV. Nemškutarsko-malo-slovenski trgi in mesta: Sv. Lenart v Slov. goricah, Sv. Lovrenc v Pušavi, Šoštanj. — Torej 3 trgi, kjer živi in dela kaka četrtina narodnih Slovencev.

V. Skoro izključno nemški trgi in mesta: Konjice, Ormož, Sl. Bistrica. — To ste 2 mesti in 1 trg, koder se nekako ena petina prebivalstva priznava Slovincem.

VI. Nemške postojanke: Breg pri Ptuj, Celje, Ptuj, Slovenjgradec. — To so 3 mesta in ena druga občina, kjer nemško srce razjeda socijalistično-slovenski črv. — Za Slovence je stanje povsod silno neugodno.

VII. Nemške trdnjave: Marenberg, Rogatec, Slatina, Vitanje. — Imamo na slov. Štajerskem po takem 4 trge, v katerih je ves trud po sedanjem sistemu zaman. Slovencev — ni.

VIII. Socijalistični trgi in mesta: Maribor, Muta, Studenci, Vuzenica. — Po zadnjih volitvah torej 1 mesto in 3 drugi kraji, kjer je prebivalstvo po večini socijalistično in šele zatem narodno, nemško ali slovensko.

To bi le bil kratek pregled, ki jasno osvetljuje žalostno dejstvo, da nimamo na Štajerskem niti narodnega ali vsaj z Nemci mešanega slovenskega mesta. Vrlo naših je samo 13 trgov, a še ti niso po sredini dežele raztrošeni, ampak ležijo večinoma ob mejah, kjer so vzcveli vsled kranjskega ali hrvatskega sosedstva. (Rajhenburg, Savinska dolina, Središče, Veržej.)

Sodilo bi nam kaj dobro, ako bi od sedaj z združenimi močmi in s podvojeno silo delali za ohranjenje trgov in še tem bolj za privojevanje potujčenih trdnjav; a žal, da se nam ni zanašati na kmečko zvezo, saj je oficijelni klerikalizem javno in nedvomno pokazal, da je mirne vesti odločno protislovenski, ako tako prija njegovim svrham. Odsedaj se pač ne bomo več prepirali po Štajerskem, kdo je narodnjak in kdo ni, saj so klerikalci prostovoljno izrekli, da jim ni za slovensko ime in njegove interese. Brez očitanja in brez besed gre pristašem narodne stranke, in le tem, častno ime slovenskega narodnjaka,

saj se je v dolgem prepiru za to izmed obeh nasprotnikov jeden prostovoljno umaknil. Upati je, da bo ta korak marsikomu odprl oči.

S tem pa mora narodna stranka tudi prevzeti vse dolžnosti, ki se tikajo narodnosti. Čemu bi jo plašila njena manjšina, saj ravno v mestih in trgih, ki so res v nevarnosti, je Slovenstvo po ogromni večini neklerikalno. In politika ne sme glav šteti, ampak tehtati! Vsak nov pokret se je počel in razširil najprej v središčih življenja, dokler ni dobil sčasoma celih dežel v oblast (krščanstvo, prosveta, socijalizem itd.). Tako bo pri nas nastopila tudi napredna misel svojo zmoglavno pot. Vse svoj čas in bolje je, ako ne prenačljeno.

V mestih in trgih na Spodnještajerskem bi se morali lotiti dela na troji način. Predno pa te imenujem, bi pripomnil, da bi se morda one moči, ki v prvi skupini nikakor niso vezane, lahko uporabile v plodonosnem delu. To so vse one sveže in delavne sile, ki ne priborijo v trinajstih trgih prve skupine za slovensko narodnost pravzaprav nikakih novih uspehov. Slovenska zavest je itak neomajna.

Večino moralne in denarne podpore, nameunjene imenovanim trgov za narodne namene, kaže od sedaj obrniti drugim v prid. V krajih vseh skupin razven prve in sedme bi se moral osnovati sokol, pevsko društvo, tamburaški zbor, svobodna čitalnica in prirediti večkrat kaka igra ali veselica. Povsod, kjer le možno radi dovoljnega broja. Zraven pa bi se morali natanko vknjižiti narodni ali pa nasprotni volilci, ako so ti v manjšini. Le tako je možno kontrolirati narodni pokret in lahko izračunati, koga bi se morda še dalo pridobiti. To je poljski recept, ki je že Prusom toliko preglavice načinil in vsakokrat skvaril želodec. Druga vrsta boja je, da v onih krajih, kjer cvete socijalizem, ne tiramo toliko politike, ampak da dvigamo narod kulturno. Socijalizem je mutatis mutandis vera bodočnosti in neprimerno bi bilo, svoje rdeče brate izpreobračati od njihovega evangelija. Socijalistu po Marx-Engels-Lasallejevem srcu je socijalizem nad vse in če ga hoče naroden Slovenec vkleniti v svojo stranko, potem raje svoj jezik zataji, samo da ima v bodoče od ene strani mir. Naše delo bodi to, da napravimo iz slovenskih socijalistov socijaliste-Slovence. To je pa možno le s prosvetnim trudom. Tretji način je najbolj težaven, a najbolj korenit. To je strogo izvajanje gesla „Svoji k svojim!“, samo žal, da ga marsikje ni moči izvesti, zlasti ne v sedmi skupini, kjer tam svojih sploh nimamo.

Ako bomo tako delali — to je najbolj lahko in najuspešneje narodno delo — bomo morda še mi Slovenci kedaj prišli v ožjo volitev; potem se bodo pa seveda Nemci veselili, da so pripomogli socijalistom do zmage, kakor smo jim sedaj mi. Svobodno jim, saj je nam tudi! Na delo torej, da postanejo prve tri skupine v kratkem

času tako slovenske, kakor je sedma „treudeutsch“.

Morda bo kdo rekel, da kvasim neumnosti in pripovedujem poglavje iz „Tisoč in ene noči“, a jaz vas zagotavljam, da je to poglavje iz pruskopoljskega knjigovodstva.

Politična kronika.

b Groznje barona Bienenrtha. „Čas“ poroča z Dunaja: „Razmere v parlamentu postajajo počasi neznosne. Vlada prihaja do spoznanja, da je položaj kritičen. Dokaz temu so groznje, ki prihajajo z dveh strani. Ena groznja je članek predsednika izvrševalnega odbora nemških strank dr. Sylvestra v „Salzburger Volksblattu“. Po nazorih dr. Sylvestra bode, ako se ne posreči rešiti položaj, samo parlamentarizem oškodovan ter se bližamo neuspešnim neparlamentarnim časom. V Avstriji je baje mogoč napredek le s pomočjo deloželjnih strank. V tem ima dr. Sylvester prav, pozablja pa na dejstvo, da so baš Nemci, združeni s Poljaki, tisti, kateri izključujejo vse druge Slovence iz deložubnega združenja. Poljsko-nemška koalicija je hotela brezobzirno zavladati po vzoru poljsko-nemške koalicije iz leta 1895. Pa to ne gre, razmere v Poljskem klubu so nalomane in Nemci se bodo kmalu prepričali, da Poljaki vendar-le nimajo dandanes poguma k vladi proti osimj ostalim Slovanom po nemški komandi. Nemci nočejo verjeti, da je neobhodno potrebno, da so v združenih delavnih silah današnjega parlamenta tudi Čehi in Slovenci zastopani, ako hočejo, da je delovanje sploh mogoče in v svojem kratkovidnem nacionalizmu nočejo nič vedeti o spravi s Čehi niti v toliki meri, da bi bilo mirno delovanje v parlamentu vsem na korist omogočeno. Tudi Sylvester ne razume, ali noče tega razumeti in pravi, da je rešitev edino-le v poljsko-nemški hegemoniji. Ako to misli, se moti.

Druga groznja je prišla iz gosposke zbornice. Tam baje svetuje skupina visokih fevdalcev, naj se poslanska zbornica razpusti ter naj se nekaj časa vlada brez parlamenta. Fevdalci kakor dr. Sylvester zajemajo pač iz istega vira. Grozi ministerski predsednik baron Bienenrth. Takim groznjam pa nikdo ne verjame, danes manj ko kedaj prej. Vlada, katera potrebuje toliko denarja kakor Bienenrthova, bi ne mogla vladati brez parlamenta niti štiri tedne.

Kaj torej hoče s temi groznjami? Se li hoče iznebiti še ostanka Mladočehov in okrepiti češke radikalce in klerikalce? Hoče li oslabiti socijalne demokrate? Stranke, katere vlada preganja, postajajo po navadi močnejše. Ako pa hoče Bienenrth vladati na temelju § 14, bi moral vedeti, da minister, ki bi podpisal take naredbe, ne bo mogel več prestopiti praga parlamenta. Brez parlamenta se danes ne da več vladati, zato morajo priti Nemci k pametnejši politiki na Dunaju in v Pragi. Dokler se to ne zgodi, se ne morejo

Čehi ne Slovenci vdati na milost in nemilost tako imenovanim deloljubnim strankam. Baš nasprotno. Ako bodo današnje razmere še nadalje trajale, mora zginiti bar. Bienert brez sleda s političnega pozorišča. Tako „Čas“. Kar se nas Slovencev tiče, se zelo bojimo, da se naši politiki ne bodo držali teh zdravih uvaževanj. V proračunskem odseku nismo slišali niti pri debati o proračunu železniškega, ne trgovinskega, ne pravosodnega ne naučnega ministerstva iz ust naših politikov ne jedne odločne besede, nikakega možkega protesta proti neštetim krivicam, ki se nam gode v področju imenovanih ministerstev.

v Nemščina v Dalmaciji. Dalmatinsko namestništvo je razposlalo svojim podrejenim uradom okrožnico, s katero jim nalaga, da se morajo v dopisovanju z vojaškimi uradi, z žandarmerijo in z izvendalmatinskimi uradi sploh posluževati izključno samo nemščine. To je znak današnjega kurza in prvi „uspeh“ jezikovne naredbe za Dalmacijo, katero so klerikalci pri nas in v Dalmaciji tako proslavljali. To je prvi korak k uveljavljanju nemškega državnega jezika in klerikalne grossösterreichske ideje, katera se nam vsiljuje pod plaščem Liechtensteinovega „trializma“.

Nemškonapredni izvrševalni odbor je imel sejo, v kateri so govorili tudi ministri Schreiner, Hochenburger in baron Bienert. Bar. Bienert je izjavil, da se bode vlada držala svojega dosedanjega programa, v vseh narodnostnih vprašanjih bode postopala po načelih „stroge nepristranosti“. To izjavo so napredni Nemci vzeli z zadovoljstvom na znanje, saj dobro vedo, kaj pomeni ta Bienertova „stroga nepristranost“.

v Proračunski odsek nastopi danes svoje binškošne počitnice.

v Ogrska kriza. Rezultat zadnje Wekerlove avdijence pri cesarju je ta da se bodo začela pogajanja o programu bodoče ogrske vlade, in sicer z avstrijsko vlado na eni in z ogrskimi stankami na drugi strani. Obe vladi bode ta zopet izvolili strokovne komisije, ki se bodo posvetovale o posamičnih vprašanjih. Delitev banke je iz programa izključena. Pogajalo se bode o podaljšanju sedanje carinske in trgovinske pogodbe med Avstrijo in Ogrsko tudi za dobo po 1917. l. Za to bi se dale Madžarom koncesije na vojaškem polju. Ako se Wekerlu ne posreči na ta način razvozljati krizo, bode krona prisiljena rešiti jo brez koalicije ali proti njej.

Dnevna kronika.

d Povišanje. Pod tem naslovom piše „Arbeiterwille“: „Wiener Zeitung“ poroča: Justični minister je substituta državnega pravdnikstva v VII. činovnem razredu, dr. Karla Wilhelma imenoval za namestnika višjega državnega pravdnikstva pri višjem deželnem sodišču v Gradcu. To povzicanje je zelo značilno. Dr. Wilhelm je tisti namestnik državnega pravdnika, ki je „Arbeiterwille“ konfisciral, ker je poročal dejstva o vojaški ekspediciji s skiji na Svinsko planino, kjer jih je toliko zmrznilo, in na katerega je bilo naslovljeno odprto pismo našega uredništva. Pa vendar si dr. Wilhelm ni upal tožiti pred poroto. Sedaj je postal namestnik višjega pravdnika pod nemškim naprednim ministrom Hochenburgerjem. Tudi njegove rodbinske zveze z grofovsko rodbino Kottulinsky mu pri tem najbrž niso škodoval.

Ljubezen — toda ob gladi. V telefonski in brzojavni centrali v Rimu so imeli te dni pasivno rezistenco telefonistk in brzojavnih uslužbenk. Vlada

je prevzela pred dvema letoma telefon v državno režijo, a za zboljšanje položaja uradnic se ni storilo ničesar. Dobivajo po 60—90 kron mesečne plače; telefonistke se pri tem vobče ne smejo omožiti, telegrafistke pa se le v zrelejših letih, a o tej zrelosti odločuje ravnatelj telefonske centrale. Začela se je pasivna rezistenca; ministerstvo je na to dovolilo telefonistkam in telegrafistkam možitev, a brez povišanja plače. Torej ljubezen ob gladi.

d Dalmatinska železnica. V jedni zadnjih sej železničnega odbora je izjavil minister Wrba na vprašanje, kaj je z gradnjo dalmatinske železnice, da so dela le začasno (!) ustavljena, a da se bodo takoj nadaljevala. Zakaž so se pa ustavila, je minister pozabil omeniti. Menda bode tudi z nadaljevanjem težko kaj.

v Italijska univerza v Trstu. Kakor se poroča nekemu italjanskemu listu v Rimu, vlada nikakor ne misli ustanoviti italjanske univerze v Trstu. Razlogi so, ker se Avstrija boji za svoj vpliv ob Adriji in v orijentu sploh. A vlada se ne boji samo italjanske, marveč tudi slovanske propagande. Na italjansko univerzo v Trstu bi prišlo dosti Bosancev in Srbov, ki bi gotovo delali v Trstu nevarno propagando. Trst je torej izključen kot sedež bodoče italjanske univerze. A tudi na Dunaj ni lahko misliti. Ostal bi torej jedino le Trident. Tukaj se vidi, da se v Avstriji rešujejo kulturna vprašanja po zunanjih in notranjih političnih razmerah.

v Nezadovoljni bosanski emigranti. Bosanski emigranti v Turčiji se nikakor ne morejo sprijazniti z novim režimom. Kakor so se po okupaciji izselili iz Bosne in Hercegovine v Turčijo, tako se sedaj selijo iz Turčije v Egipt, Perzijo in Arabijo.

Štajerske novice.

a Kdo je dolžen odložiti mandat. Pri volitvah v državni zbor je bila udeležba velikanska, dosegla je blizu 90% vseh volilcev. Državna poslanca narodne stranke Vinko Ježovnik in Fran Roblek sta dosegla kakor znano okoli 70% izmed oddanih glasov. Imata torej ogromno večino volilcev za seboj, kateri so jima še pred malo tedni na mnogobrojnih javnih shodih izrekli soglasno svoje neskrajšano zaupanje. Vendar pozivlje dr. Korošec ta poslanca, naj mandate odložita, ker jima je ljudstvo baje dalo spoznati, da jima ne zaupa več. — Kako je pa z dr. Korošcem. Dobil je pri volitvah v deželni zbor v največjih občinah, ki imajo po 400 volilcev, komaj po 5 glasov, torej 1% (eden odstotek). Ker je dr. Korošec sram, da je dobil tako nezaupnico, namestnija vsled klerikalnih prošelj še danes, torej tri tedne po volitvah, ni objavila, koliko glasov je vodja klerikalne stranke dobil. Stavimo pa, da gotovo ni dobil niti 20% vseh glasov. V rogaškem okraju, kjer je dr. Korošec državni poslanec, morebiti niti 100 glasov ni dobil. Če bi imel dr. Korošec smisel za politično poštenost, bi vsled te nezaupnice moral takoj odložiti oba mandata. Dr. Korošec ima pa pri vsem tem še pogum, pozivati k odložitvi mandatov poslanca Ježovnika in Robleka, ki imata za seboj neomejeno zaupanje ogromne večine volilcev.

a „Slovenski“ klerikalci in oni narodnjaki, ki so bili v pondeljek prekomodni in prebojazljivi, da bi oddali svoje glasove slov. števnim kandidatom, si naj za prihodnjic zapomnijo te-le besede, katere je zapisala „M. Z.“ v kljub častnemu številu slov. glasov: „Slovenstvo (po tem izidu volitev) ne zasluži v naših mestih in trgih nobenega ozira pri oblastvih in vladi...“ Mi sicer

vemo, da uradniki ne služujejo samo za ta nemškutarška gnezda temveč tudi za deželo — a naši vladni krogi preradi poslušajo omenjene besede. Saj se tudi nimajo bati odpora. Drž. post. Gostiščar je v pondeljek v proračunskem odseku zahteval, da naj uradniki po naših deželah znajo slovenski. Kako nevarno je tako govorjenje vočigled raznim kurzovcem in izgovorom vlade! Če kdo govori nekaj besed kakega dijalekta, pa že ve slovenski in lahko izpodrine Slovence! Gostiščar gotovo ni govoril za se, temveč v imenu svojih klerikalnih tovarišev in imenom vseh slov. klerikalcev. Tako razumejo ti jezikovno reformo! Potemtakem se seveda nič ne čudimo, ako se klerikalci po mestih ne zanimajo za števnice kandidature.

a Iz Laškega trga. Volitve so torej pri kraju. Za nas Slovence v Laškem ste merodajni volitvi dne 7. in 24. majnika. Pri prvi smo imeli 31, pri drugi 14 glasov. Nasprotniki prvokrat 33, drugokrat 38 glasov. Skupno končno razmerje bi bilo 5:8, vsekakor precejšen uspeh. Zlasti, če pomislimo, da še mnogi na naši strani nočejo umevati pomena volitev in raje doma ostanejo, kot pa da bi pokazali, da so neustrašeni in zavedni Slovenci, ki si upajo in hočejo to tudi dejanski pokazati. Kaj nam vse skupaj pomaga, če kdo trdi in se na prsa trka, da je Slovenec, če bi pa bilo treba to tudi javno pokazati, pa se skriva pod klop — nam v škodo, samemu sebi pa tudi ne v čast. Imamo razven tega še nešteto ljudij, ki dobro vedo, da so Slovenci in to tudi z besedami pripoznavajo, ki pa še vedno mislijo, da živijo le od Nemcev in da morajo vsled tega biti pokorni njihovi kategorični komandi. Če pogledamo imenik privilegirane skupine, imamo celo vrsto državnih uradnikov, ki bi naj bili radi Nemcev tukaj, a še le oni pravzaprav tvorijo tukajšnje nemštvo, ki bi sicer pač zginito. Sploh ima po pretežni večini, — da ne rečemo popolnoma — slovenski okraj reci in beri samo enega slovenskega uradnika. Pa ne samo uradniki, tudi drugi c. kr. uslužbeni, čeravno Slovenci rojeni, stoje v nasprotnih vrstah ter tvorijo „nemške“ volilce, ki store za časa volitev tudi v polni meri svojo „dolžnost“, (če bi bilo tudi treba brez legitimacije voliti — saj se vendar poznamo in „nemška“ komisija že ve, kaj dela). Pa v kljub temu Slovincem v Laškem še ne bo treba obupati, dokler so med nami še možje — Slovenci, kakoršne smo videli tokrat iti na volišče. Če tudi je pri nas še žal nekaj dvoreznih nožev, a tudi ti, upamo bodo sčasoma prišli do pravega spoznanja in bodo skušali popraviti, kar so dozdej grešili.

b V Mariboru je v cenzus-skupini 236 slovenskih volilcev. Volilo jih je pa komaj 83. Ako bi glasovalo 60 klerikalnih volilcev za dr. Serneca ali pa za lastnega števnega kandidata in ako bi volili še ostali volilci, bi imeli lahko impozantno število glasov. Toda mariborska duhovščina si iz bojazljivosti za svoje žepe ne upa na volišče, izmed ostalih gospodov pa marsikdo ni šel iz komodnosti in strahu pred Nemci; tako si je razlagati številko 83. Vendar pa je tudi to lep napredek; pred leti ni dobil g. dr. Pipuš niti polovice teh glasov.

b V Ptuj je bilo oddanih dne 24. t. m. za dr. Serneca 30, za Orniga 203 glasovi. Po volilnem imeniku bi imelo biti 292 vseh volilcev. Od teh se devetim niso mogle dostaviti legitimacije, ker so se preselili iz Ptuja ali pomrli. Torej se je vzdržalo volitev 50 volilcev — od teh 7 duhovnikov, ki se menda več ne štejejo med Slovence — ostali omahljivci so bili bolni

ali so kam odpotovali, samo da jim n bilo treba pokazati barve. Nemškutarji so napeli vse sile, da bi oprali svojo omadeževano nemško čast, ko so dobili 14. t. m. ob ožji volitvi manj glasov kakor 7. t. m. in se je njihovemu terorizmu tudi posrečilo odjesti nam nekaj glasov. Naših volilcev je šlo 35 na volišče, katerim se je zaupalo, da volijo dr. Serneca. Pet „narodnjakov“ je torej volilo Orniga. Najimnitnejše pa so se držali gg. duhovniki, katerih tonzarirani in netonzarirani bratje pri „Straži“ in „Slovcu“ si upajo komu očitati „narodno izdajstvo“. Predlagalo se jim je, da naj volijo dr. Medveda ali dr. Verstovška ali vsaj oddajo prazne listke, ker so imeli te volitve itak le namen, da se prešteje slovenske volilce. Gospodje pa se le niso udali. Od 8 duhovnikov — drugih klerikalnih volilcev v Ptuj itak ni — je prišel le eden na volišče in ta je volil — Orniga! — Strankarska strast je pač popila spodještajerskim gospodom duhovnikom zadnjo kapljo slovenske krvi! Mogoče je pa le še, da se sami v svoji strasti zaduše in da spregleda slovensko ljudstvo, kateri ljudje so se mu za voditelje vsilili.

d Volilna lumparija. V Dobjem pri Planini so izpustili iz volilnega imenika za deželnozborske volitve precej poštenih in zanesljivih volilcev. Da bi jih nihče ne mogel reklamirati, niso časa reklamacije pri cerkvi razglasili; na županovi hiši, ki je pol ure od cerkve, je bil nabit samo nemški razglas in tri druge razglase, ki bi jih morali nabiti po občini, pa so doma obdržali. Da bi pa koga preslepili, so pa razglasom naredili na voglih luknje s svinčnikom. Ko je volilni komisar Pulko to zbrani komisiji pokazal in pridjal še dva razglasa glede nedostavljenih izkaznic, ki sta bila tudi le preluknjana, nabit pa nobeden — tedaj pa je županu sapo zaprl. Izgovarjal se je; da je vendar bil eden ali drugi razglas nabit na dotični hiši, in da je vseeno, če je na njegovi hiši samo nemški razglas. Komisar pa je županu povedal, da je že bil pri onih hišah, kjer bi imeli biti razglasi nabiti in je izvedel, da ni bilo tam nič nabito. — Župan Pintar Tomaž je pred župnikom Vurkelcem rekel, da ne bo brez tega nič naredil. Torej g. župnik, kdo je zakrivil to sleparijo? Po vaših besedah so to storili verni katoliški poštenjaki. Lepa reč!

d Iz Bizeljskega. V nedeljo smo imeli Bizeljanci prijeten dan. Predaval je v šolski dvorani pri lepi udeležbi potovalni učitelj g. Fran Goričan o kmetijstvu, osobito o izboljševanju travnikov, kdaj se mora seno kositi; da ima potem največ redilnih snovi. Da se trava zopet najhitreje ozeleni, je priporočal rabo gnojnice, ker tako postanejo travne korenine toliko krepke, da jim tudi najhujša suša ne škoduje. Podal nam je krasen primer, če se seno še mlado ali pa ostarelo kosi, s klajnim ovsom ter rekel: če pustite oves dozoreti ter ga požanjete, ne vzraste nikoli več ovsena bilka iz korenine; če pa ga prvokrat pokosite v klasovanju, zrastle bode še enkrat, in če bo zopet drugokrat mlad pokošen, zrastle bode še tretjikrat; tako je tudi pri travi. Ne sme se torej trava zastareti pustiti, kdor hoče še drugo in tretjo košnjo obilno imeti potem pa redilno klajo. Predaval je o umni svinjereji, živinoreji, o sadjarstvu ter s posebnim povdankom razpravljal o dobro narejenem gnojišču. Zelo smo g. Goričanu hvaležni za tako temeljito predavanje, v katerem je dobro spodbujal kmetovalce iz različnih razlogov k pristopu h kmetijski podružnici. Povedal je, da so Danci samo zato na najvišji kulturni stopnji in najbogatejši

